
Dokument s plenarne sjednice

**B8-0104/2019 }
B8-0105/2019 }
B8-0106/2019 } RC1**

12.2.2019

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 123. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B8-0104/2019 (Verts/ALE)

B8-0105/2019 (S&D)

B8-0106/2019 (GUE/NGL)

o pravu na mirno prosvjedovanje i razmjernoj primjeni sile
(2019/2569(RSP))

Sylvia-Yvonne Kaufmann

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Eva Joly, Judith Sargentini, Philippe Lamberts

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Marie-Christine Vergiat, Marina Albiol Guzmán, Patrick Le Hyaric,

Martin Schirdewan, Barbara Spinelli

u ime Kluba zastupnika GUE/NGL-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o pravu na mirno prosvjedovanje i razmjernoj primjeni sile
(2019/2569(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovore Europske unije, a posebno članke 2., 3., 4., 6. i 7. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
  - uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima (dalje u tekstu „Povelja”),
  - uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima i relevantnu sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava,
  - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
  - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima,
  - uzimajući u obzir komparativnu studiju nacionalnog zakonodavstva o slobodi mirnog okupljanja koju je podržala Venecijanska komisija na 99. plenarnom zasjedanju (Venecija, 13. – 14. lipnja 2014.),
  - uzimajući u obzir Priručnik za ljudska prava o nadziranju okupljanja Ureda za demokratske institucije i ljudska prava Organizacije za europsku sigurnost i suradnju,
  - uzimajući u obzir smjernice Venecijanske komisije i OESS-a/ODIHR-a o slobodi mirnog okupljanja,
  - uzimajući u obzir Temeljna načela UN-a o upotrebi vatrenog oružja od strane službenika kaznenog progona i UN-ov Kodeks ponašanja službenika kaznenog progona,
  - uzimajući u obzir zajedničko izvješće posebnog izvjestitelja UN-a za pravo na slobodu mirnog okupljanja i udruživanja i posebne izvjestiteljice UN-a za izvansudska, prijevremena ili proizvoljna pogubljenja o ispravnom upravljanju okupljanjima,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2019. o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji u 2017. godini¹,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da se EU temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina; budući da su te vrijednosti zajedničke državama članicama u društvu u kojem prevladavaju pluralizam, nediskriminacija, tolerancija, pravda, solidarnost i jednakost žena i muškaraca;
- B. budući da temeljna prava, s obzirom na to da potječu iz ustavnih tradicija zajedničkih državama članicama, moraju činiti opća načela prava Unije i budući da se moraju

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0032.

- poštovati međunarodni instrumenti u području ljudskih prava;
- C. budući da je u članku 12. Povelje i članku 11. Europske konvencije o ljudskim pravima, kao i u članku 21. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima navedeno da svatko ima pravo na slobodu mirnog okupljanja;
  - D. budući da je u članku 4. Povelje i članku 3. Europske konvencije o ljudskim pravima, kao i u članku 7. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima navedeno da se nitko ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju;
  - E. budući da sloboda okupljanja ide ruku pod ruku sa slobodom izražavanja, kako je zajamčeno člankom 11. Povelje i člankom 10. Europske konvencije o ljudskim pravima te člankom 19. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, u kojima je navedeno da svatko ima pravo na slobodu izražavanja;
  - F. budući da u skladu sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije sva ograničenja temeljnih prava i građanskih sloboda moraju poštovati načela zakonitosti, nužnosti i proporcionalnosti;
  - G. budući da su u nekoliko država članica iznesene kritike protiv tijela kaznenog progona zbog narušavanja prava na mirno okupljanje i upotrebe prekomjerne sile;
  - H. budući da je upotreba manje smrtonosnog oružja i naprava poput specijaliziranog oružja za ispaljivanje gumenih projektila „Flash-Ball” i LBD 40 te granata s gumenim peletima („sting-ball”) i granata sa suzavcem GLI F4, uzrokovala velik broj teških ozljeda tijekom nedavnih prosvjeda u Europskoj uniji;
1. poziva države članice da poštuju prava na slobodu mirnog okupljanja i slobodu izražavanja, koja uključuju pravo na mirno prosvjedovanje;
  2. naglašava da je otvorena javna rasprava ključna za funkcioniranje demokratskih društava; smatra da nasilje protiv mirnih prosvjednika nikada ne može biti rješenje;
  3. osuđuje donošenje restriktivnih zakona o slobodi okupljanja u nekoliko država članica posljednjih godina;
  4. osuđuje uporabu nasilnih i nerazmjernih intervencija državnih vlasti tijekom mirnih prosvjeda; potiče relevantna tijela da zajamče transparentnu, nepristranu i djelotvornu istragu u slučajevima kada se sumnja na prekomjernu upotrebu sile ili kada postoje navodi o tome; podsjeća na to da tijela kaznenog progona uvijek moraju biti odgovorna za ispunjavanje svojih dužnosti i za poštovanje relevantnih pravnih i operativnih okvira;
  5. poziva države članice da se suzdrže od upotrebe prekomjerne sile i proizvoljnog pritvaranja mirnih prosvjednika; poziva države članice da zajamče da tijela kaznenog progona silu upotrebljavaju uvijek kao krajnju mjeru i da je ta upotreba sile uvijek zakonita, razmjerna i nužna, kao i da se njome čuvaju ljudski životi i tjelesni integritet osoba; napominje da se neselektivnom upotrebom sile protiv masa krši načelo proporcionalnosti;
  6. prima na znanje važnu ulogu novinara i fotoreportera u izvješćivanju o slučajevima

nerazmjernog nasilja te osuđuje slučajeve planiranih napada na novinare;

7. uviđa da policija, u čijim je redovima također bilo mnogo žrtava, radi u teškim uvjetima, posebno zbog neprijateljskog stava pojedinih prosvjednika, ali i zbog prekomjernog radnog opterećenja; osuđuje svaku vrstu nasilja koje nad osobama ili imovinom provode organizirane nasilne skupine ugrožavajući tako legitimitet mirnih prosvjeda;
8. poziva države članice da koriste alternativne prakse koje su se već pokazale učinkovitima, a naročito one koje podrazumijevaju izbjegavanje fizičkog kontakta s prosvjednicima i oslanjanje na službenike za medijaciju;
9. podsjeća na to da se u okviru politika u području kaznenog progona mora posvećivati posebna pažnja osobama koje su posebno osjetljive na štetne posljedice upotrebe sile općenito, kao i na učinke određenog manje smrtonosnog oružja, kao što su djeca, trudnice, starije osobe, osobe s invaliditetom, osobe oboljele od mentalnih bolesti ili osobe pod utjecajem droga ili alkohola;
10. potiče službenike kaznenog progona država članica da aktivno sudjeluju u osposobljavanju o održavanju javnog reda koje nudi Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL); potiče države članice da razmjenjuju primjere najbolje prakse u tom području; poziva države članice da potiču stalno osposobljavanje tijela kaznenog progona u području nacionalnog i međunarodnog prava o ljudskim pravima;
11. naglašava da tijela kaznenog progona trebaju dati prednost dobrovoljnom razilaženju bez upotrebe sile; ustraje u tome da se vatreno oružje nikada ne bi trebalo zakonito koristiti za raspršivanje okupljanja, već bi se trebalo smjeti koristiti samo onda kada je to nužno za suočavanje s neposrednom prijetnjom za život ili rizikom od teške ozljede;
12. osuđuje to što policijske snage protiv mirnih prosvjednika upotrebljavaju određene vrste manje smrtonosnog oružja, kao što su gumeni meci i instantne granate sa suzavcem; također osuđuje upotrebu suzavca, vodenih topova, projektilnog oružja za izazivanje elektrošokova i sličnih sredstava za raspršivanje mirnih prosvjednika koja mogu prouzročiti teške ozljede s trajnim posljedicama; napominje da su mnoge međunarodne organizacije i tijela zatražili zabranu određenih vrsta manje smrtonosnog oružja;
13. zabrinut je zbog činjenice da države članice imaju različite pragove za upotrebu sile i oružja; žali zbog toga što tijela kaznenog progona vrlo različito postupaju prema građanima EU-a i što njihova temeljna prava nisu svugdje jednako zaštićena;
14. pozdravlja odluku nekih država članica i njihovih regija da suspendiraju ili zabrane određene vrste manje smrtonosnog oružja; poziva na zabranu upotrebe određenih vrsta manje smrtonosnog oružja i naprava, uključujući na primjer oružje koje ispaljuje gumene metke, granate s gumenim peletima („sting-ball”) i instantne granate sa suzavcem;
15. poziva države članice da se pobrinu za to da se svako oružje neovisno ocijeni i ispita prije uvođenja na tržište i da se prikupljaju svi aktualni podaci o upotrebi sile kako bi se mogli prikupiti dokazi o upotrebi, zloupotrebi, neočekivanim posljedicama, ozljedama, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima;

16. poziva svoj Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da organizira saslušanje o upotrebi sile i manje smrtonosnog oružja tijekom okupljanja i da u suradnji s radnom skupinom STOA-e pripremi izvješće o toj temi kako bi se izradile smjernice za države članice o upotrebi sile i manje smrtonosnog oružja; potiče Komisiju i Agenciju za temeljna prava da surađuju u tom procesu;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju i Ujedinjenim narodima.